

ספרוי — אוצר החסידים — ליאובאואריטש

שער
שלישי

קובץ
שלשת האור

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלהה"ה נבג"מ זי"ע

שני אודסאהן

מליאובאואריטש

•

וישב

(חלק כה שיחה א)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

שנת חמישת אלפים שבע מאות שמות ושם ושש לביריה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת וישב, יוזג כסלו, ה'תשפ"ו (ב)

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2025
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY®

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehota.org / www.kehota.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

Kehot Publication Society® and the Kehot logo are registered trademarks of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehota.org

וישב

גוף און יעקב האט עס געווואסטע אליעין "מסברא", ולכון כתוב הימן והשעה לדעת עד מתי יש לו תקוה?

אֲבָעֵר לְפִירּוֹשׁוֹ אַיִן עֲדֵין צְרִיךְ בֵּיאָוֶר:
 א) לְפִיְהּ אָא' – זָמֵן וָמָקוֹם זַיְנָעַן דָּאָר
 נָאָר אַ הַסְּפָה אַוְן אַ פָּרֶט מַחְזָה פָּוֹן
 דַעַם תָּכוֹן הַחֲלוֹם – הָאָט עַר דָּאָר לְכָל
 לְרָאַשׁ גַּעֲדָרֶפֶט פָּאַרְשָׁרִיבִּין דַעַם עַנִּין
 הַחֲלוֹם; בּוֹ לְוִיטַּן צַוְּיִיטַּן פִּירּוֹשׁ קַוְּמָת
 נָאָךְ צַוְּ דִי שָׁאַלָּה: דָא אַיִן נָגַע דַעַר
 פָּאַרְשָׁרִיבִּין דַעַם שָׁנָה וְחוֹדֶשׁ, כַּדִּי צַוְּ
 וּוִיסְטַּן "עַד מַתִּי יִשְׁלַׂו תָּקֹהָ", וּוּעַן עַס
 וּוּעַלְן זַיְדָנְדִיקָן כִּיְבָ שָׁנָה, נִיט אַזְוִי
 דַעַר יָם וְשָׁעָה¹⁰, אַוְן דָּאָס וּוּרְעַט אַיִן
 מַדְרָשׁ כָּל נִיט דַעֲרָמָאנְטָן! דַעַר יִפְהָ
 תַּוְאָר בְּאוֹרָאָרֶנטָן עַס¹¹, וּמְכַשֵּׁבָן שְׁכָבָן אֵי
 זָוְשָׁנָה וְאַיִזְהָחְדָשָׁן/, אַיִן אֲבָעֵר אַמְילָתָא
 דַתְמָיִן אַזְדַעַר מַדְרָשׁ וְאַל אַוְיסְטָלָאָזָן דַעַם
 עַיְקָר, אַוְן פָּאַרְלָאָזָן זַיְדָ אַזְזָעָן וְוּעַט עַס
 פָּאַרְשָׁתִיָּן מַעַצְמוֹ.

עַדְזָן אַיִן שְׁוּעוֹר אַוְיךְ בְּנוֹגָע אַנְדְּעָרָעַ
 פִּירּוֹשָׁם אַיִן דַעַם מַדְרָשׁ, וּוּלְכָבָע זַיְיָ
 נְעַן דּוֹרְשִׁים בֵּיאָוֶר: לְדוֹגְמָא פִּירּוֹשָׁ
 מַהְרָזִיּוֹן, אַזְזָר לְוִי לְעַרְנָט אַפְּ "דַהְלוֹל"
 זְכַר אַתְּ הַדָּבָר אָוְהָאמִינָן", דַעְרִיבָעָר
 טִיטִּישָׁט עַר "שְׁמַר אַתְּ הַדָּבָר עַיְ שְׁמִיר"
 (עַד וְוִי עַס שְׁטִיטָה¹² חֲתָאת יְהוָה
 כְּתוּבָה בְּעֵט בְּרוּזָל בְּצְפָרְוָן שְׁמִיר), וּוְיִ
 בָּאָלְדָאָס אַיִן גַּעֲוָעָן אַ חָלוֹם שְׁלָ

הַמְּאָמָר דָוְטָל קַוְּלָמָוֹס כּוֹ דְבִירָן. וְלַהֲיוֹר
 דַבְּמַדְרָשׁ לְקַח טָב שָׁם מַשְׁיךְ "מִיכְנוֹן אַמְרוֹן כְּמִים
 לְעוּלּוּם יְצָפָה אַדְם לְחַולָם טָב עַד כִּיְבָ שְׁנִים".
 (10) וְהַרְיָה לֹא מַודְגָשׁ בְּמַחְזָלָה הַנְּלָעַד כּוֹרִי –
 בְּנָתָה (רָאָה מַחְזָלָה עַהְעָה וַיַּרְאָה יְהָ, יְהָ – תְּנַהּוֹמָא
 שְׁמַיָּה יְהָ, וְעַזְוָד).
 (11) יְרִמְיָה יְהָ, אַ – הַוְאָ בְּפִי מַהְרָזִיּוֹן.

א. אויפָן פָּסָוק¹³ "וַיַּקְנָאַו בּוֹ אַחֲיוֹ
 וְאַבְיוֹ שִׁמְרָא אֶת הַדָּבָר" שְׁטִיטָה אַיִן
 מַדְרָשׁ: אַדְרָלְיָה נְטָל קַוְּלָמָוֹס וְכַבָּ
 בָּאַיִזְהָ יוֹם וּבָאַיִזְהָ שְׁעָה¹⁴ בָּאַיִזְהָ מַקּוֹם¹⁵.

דַעַר הַכְּרָח אַיִן פִּירּוֹשׁ הַמְּדָרָשׁ זַאְגָט
 דַעַר יִפְהָ תַּוְאָרָה: לְפִי שְׁלָא תְּפֻלָּה שְׁמִוָּה
 בְּמָה שָׁאַיְן לוֹ מַצִּיאָה חֹזֶק לְנֶפֶשׁ .. לְכַוְּ
 פִּי הַשְּׁמִירָה כְּפָשָׁוֹתָה וְהַוָּא שְׁמִירָת הַדָּבָר
 בְּזָכְרוֹן", אַוְן וּוּבְאַלְדָאָל אַזְזָ שְׁמִירָת הַדָּבָר –
 סִידָזָן עַר וּוּעַט מַאֲכָן אַ רְוּשָׁם וּסְימָן,
 דַעַרְיבָעָר "נְטָל קַוְּלָמָוֹס וְכַבָּרְכָעָר"¹⁶.

אוֹוִירָדָעַם וּוֹאָס כַּתָּב "בָּאַיִזְהָ יוֹם
 וּבָאַיִזְהָ שְׁעָה בָּאַיִזְהָ מַקּוֹם", זַאְגָט עַד
 נָאָר אַ פִּירּוֹשׁ¹⁷: וּוּבְאַלְדָאָל אַזְזָה אַהֲפָעָנוֹגָן
 אוֹוִירָקָוּם פָּוֹן אַ חָלוֹם אַיִזְהָ בְּיַיְבָשָׁה
 וּוְיִדְגְּמָרָא¹⁸ לְעַרְנָט עַס אַפְּ פָּוֹן יְוֹסְפָּז

1) פרשנינו ליג. יא.

2) בְּפִי פְּפִי, יי. וביליקוט עה"פ – בְּלִי שֵׁם
 בְּעַל הַמְּאָמָר. וְלַהֲיוֹר דָגָם לְפָנֵי בְּכִיר (שם, יא)
 אַיִתָה מְאָמָר רְיֵל בְּשֵׁם רְיֵחָם בְּיַרְחָנָנָא, וְכַוְּ
 בְּכִיר שֵׁם לְאַחֲרֵי – רְיֵל בְּשֵׁם רְיֵחָם בְּיַרְחָנָנָא
 (וְהַבָּא בְּיִקְלָות וּבְשְׁכָל טָוב (אַדְרָלְיָה) בְּהַמְּשָׁר אֵי
 (וּבְשָׁנִי) עַמְמָה שְׁבָפְנִים. ע"ש). ואכ"מ.
 3) צַע הַכּוֹנָה – שַׁעַת הַחֲלוֹם (הָא, אוּהָבָ)

שַׁעַת הַסְּפָרוֹ?

4) כִּי בְּכִיר דָפוֹס וּוּלְיָנָא (בְּבִפְתִּית), נָזָר הַקּוֹדֶשׁ
 וּעַז יְוֹסָף הַנְּדָפֵס – וּבָאַיִזְהָ). וּבְילָשׁ שֵׁם – גָּמָם
 לְפָנֵי (בָּאַיִזְהָ) (בְּלִי ו').

5) בְּמַדְרָשׁ לְקַח טָב לְתַאֲתָה בָּאַיִזְהָ מַקּוֹם".
 וְרָאָה בְּכִיר הַצָּאת תְּיַאָדוֹר-אַלְבָק הַגִּירָסָא "נְטָל
 קַוְּלָמָוֹס וְכַבָּה הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַמַּקּוֹם". וְרָאָה
 חִילּוֹפִי נְסָחָאות שֵׁם.

6) בְּהַשְּׁלָמָה. וְרָאָה לְשׁוֹנוֹ יִפְתִּית הַקָּצָר (הַנְּדָפֵס
 בְּכִיר וּצְוֹצָאת וּוּלְיָנָא).

7) וּמְצִיאָן לְמַשְׁבָּח בְּעַל הַעֲקִידה שְׁעָר צ.

8) וּבְעַז יְוֹסָף לְבִיר שֵׁם: מְדָמָר שִׁמְרָא אֶת
 הַדָּבָר מִשְׁמָעָם שְׁשָׁרוֹ וְכַבָּה בְּפָנָקָסָו.

9) בְּרָכוֹת נָהָר, רִישׁ ע"ב. וְהַוָּא מְדָמָר לְוִי בְּעַל

וואוט איז זייןער בירידער שונאים אותו, איז ווען יוסף האט גע'חלומט "כמה אלומתי" וגם נצבה והנה תסובינה אלמור' תיכם ותשחווין לאלומתי"¹⁸, און וויסנ' דיק איז "כל החלומות הולכים אחר הפה"¹⁹, לוייטן פתרון החלום [אייך ווען דער פתרון איז אויבנאויף און גאר פשוט, קען עס דער "פה" פוטר זיין באיז אופן שרווחה] – איז "ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי"²⁰, כדי זיי זאלן אים פוטר זיין ווי זיי געפעלט²¹.

עס בליעיבט אבער צ"ע – וויבאלד די שבטים האבן פוטר געווען דעם חלום – "המלך תלමוך עליינו אם מושל תמושל בנו"²², פאָרוואָס האבן זיי ניט פוטר געווען דעם צוּוִיטַן חלום?

און לאידך גיסא – הפקו בנוגע לייעקב: ער האט פוטר געווען נאר דעם צוּוִיטַן חלום (מען געפינט אַפְּלִוְן ניט איז יוסף האט דערצ'ילט יעקבן דעם ערשותן חלום).

ויל איז דעריבער²³ האט יעקב פוטר געווען דעם צוּוִיטַן חלום – "הבוֹא נבוֹא אני ואמר ואחריך להשתחוות לך ארצה". וויבאלד ער איז געליבן בלי פתרון (השבטים).

שרצה שיפטרו אותו לטוב, שייחי מלך. ועדז' בש"ך ע"ת שם, ו) – ולהעיר דברשי אין אפילו רמז לכך! וכן – שבהערות דטלhn.

(18) לה, ג.
(19) ברכות שם בסוף העמוד. וראה גם שם נו,

נבוֹא איז "גיתן לבטוֹן ולדרוש כמו נבוֹת אדם ונח ושל אבות .. וכמו כל ספר בראשית למד¹² מגילות נכתבה" – אויר לפירשו בליבין די שאלות הנ"ל, איז דער עיקר דארף זיין די כתיבה פון דעם תוכן החלום, און אויך, איז דער עיקר זמן – די שנה וחודש – איז חסר מן הספר.

נסוף זה איז צרייך ביואר – לפירשו: מאי שנא חלום יוסף, וואס איז א" "חלום של נבוֹא" און דעריבער "גיתן לבטוֹן ולדרוש", איז די תורה איז מdegish איז יעקב האט עם פֿאַרְשִׁיבָּן, פון די אַלְעָן אַנְדְּרָעָן נבוֹאות (שבספר בראשית), "וכל ספר בראשית", וועלכע ווערטן געבראַכט אין בראשית, עם שטייט אבער ניט¹³ איז אַברָהָם יְצָחֵק אַדְעָרָ יעַקְבָּן זַיִן פֶּאָרְשִׁיבָּן.

ב. לכארה יש לומר דעם פירוש אין דברי המדרש – ובಹקדים דעם ביואר אין דער שאלה הפשהה:¹⁴

ויבאלד איז יוסף האט געוועסט איז די ברידער האבן אים פֿיְנִיט, "וישנא אוות"¹⁵, פֿאַרְוָאָס האט ער דערצ'ילט זיינע חלומות צו זיין ער האט דאָד געוועסט איז דאס וועט מעורר זיין בא זיין נאכמער שנאה? ובפרט – נאר דעם סיירר פון ערשותן חלום וואס "ויסיפּוּ עוז שנוא אוטו"¹⁶ – איז אעפּ'כּ האט ער זיין דערצ'ילט דעם צוּוִיטַן חלום?! – אײַינער פון די בייאורים בזה במפרה- Shim'¹⁷, איז היא הנותנת: יוסף האט ג-

א.

- (20) לה, ג.
(21) ראה וזה פרשנותו קפג, ריש ע"ב: דאלמלא אינון דאהפכו לי לגוונא אחרא הци מתקיים. וראה פ"י אור החמה שם.
(22) לה, ח.
(23) ראה במקומות שבהערה 17. צפיע"ג ע"ה:
פרשנו לנו, יוד. וראה גם ש"ר ע"ה שם, ט.

(12) גיטין ס, א.

(13) להעיר מפרש"י גיטין שם ד"ה כתוב עלי.

(14) ראה ארבנגן ב שאלה הי"א. אויה"ח לה, ח.

(15) פרשחנו לנו, ד.

(16) שם, ח, ח.

(17) ראה ארבנגן כאן. אויה"ח שם. גו"א לאין יוד (ובשפ"ח שם (בשם מהרש"ל) – אלא דעם

די מעשה (שלשה האבות³¹ – אברהם יצחק ויעקב.

וואס דער קשר צוישן „מעשה האבות“ אוון „מעשה“ בנימ איז בדוגמא צו דער שכיות צוישן אב ובן דא למטה, וואס עס זייןען דא איז דעם דריי שלבים³²:

(א) ווי דער בן אין נאר כלול אל אין מוח האב. וואס דארטן איז ניטה מציאות (עכורך ניט קיון התחלקות פון אברים) של הבן. סאיין אליין מציאות – (א חלק פון) מוח האב.

(ב) ווי דער בן וווערט אַפְּגָעַטִּילֶט פון מוח האב ביז ער וווערט אַמְצִיאוֹת בפ'ע, מיט רמא"ח אברים אוון שט"ה גידים שלו, און קטש איז די גאנצע מציאות הבן וווערט „גאנשך ממוח האב שאפיי“ צפנרי רגליו נתהוו מטפה זו ממש“, וווערט ער

אבער אַמְצִיאוֹת נְפָרֵץ בפ'ע.

(ג) די מדריגה ממוצעת וועלכע איז מקשר דעם בן ווי ער איז בשרשו אין מוח האב – מיטן בן ווי ער וווערט אַמְצִיאוֹת בפ'ע. וואס דאס איז ווי דער בן איז בחדשי העיבור³³. דעם אלט פאנגט זיך און זיין מציאות אלס אַדְבָּר בפ'ע³⁴. די אברים וווערט נתחלק און דער בן איז יורד כמה מדריגות ביז „ירדה מדרגה להשתנות ולהתהווות ממנה

הלי' המכילות אסורים. לקיש' ח'א ע' 222 ואילך ובנהמן שם העירה.¹

(31) איה שלגייב ננים דלאחרי מ"ת נכלל במעשה אבות גם מעשה השבטים (ראה בהמקומות שנמננו בלקיש' חט"ז שם העירה 12). ולהעיר דאיין קורין אבות (סתם) אלא לשלה (ברכות טז, ב. וראה תנו"א י"פ וארא. וראה גם לקיש' ח' ע' 97 ואילך בעהרות שם).

(32) בכל הבא ל�מן – עיין תניא פ"ב.

(33) מציאות נפרדה – בבטן האם.

(34) ממוח האב. אף שלכמה דיעות ודינימ עופר ירך און הווא (ראה שד"ח כללים מע' ע' כל סב).

(*) ראה גם בהנסמן לעיל ע' 154 העירה 39. המול.

ולהוסיף וויבאלד יעקב האט עס גע זאגט בלשון של תמי²⁴ אוון נאכמעער ויגער בו אבירו²⁵ – „להוזיא הדבר מלבי בנוי שלא יקנאווהו²⁶, איז דערפאָר לאח'ז' ובהמשך לזה – „וְאַבְיוֹ שָׁמַר אֶת הַדָּבָר“ איז „נטל קולמוס וכותב באיזה יומן כו“ – אלס המשך וביאור פתרון החלום²⁶ לאומנתנו – מען זאל טיטישן דעם „אחר הפה“ פון פתרון יעקב באומן של תמי²⁷ קירמת ומושומורת, ער ווועט זיכער מקוימים וווערן.

ועפ"ז ייל איז דערפאָר איז ניט געוווע נוטיק די כתיבה פון דעם תוכן החלום, וויל דאס האט ער שוין פוטר געוווען, עס איז נאר א כתיבה אויף צו באשטע-טייקן איז כוונתו בהפתרון איז קיום ואמייתית הדבר²⁷.

עס בלייבט אבער ניט מוסבר: וואס איז דער טעם איז יעקב האט אויסגע – קליבן צו פאַרְשְׂרִיבָּן דוקא די פרטימ – באיזה יומן ובאייה שעה באיזה מקום?“

ג. וייל הביאור בכ"ז: בהקדם דעם עניין²⁸ פון „מעשה האבות סימן לבנים²⁹. ענינים וואס זייןען פאַרְאָן בא די בנימ, בא בני ישראל במשך הדורות, איז דער סימן ונתינתה כה³⁰ אויף דעם, פון

(24) ולהעיר מזהר פרשטו (שם, סע' א' ואילך ובניצצ'י אירות ובהמונא בניצצ'י זהר שם) בונגאע חלום הא דלי' שאמרו פתרון החלום בלשון תמי' המלוֹר תמלוך כו „גרמו לי לסלכאָ חלמי' תריין וערשין שנני דאתעכּבּ.“

(25) שם לו, יוד ובפרשׂאי.

(26) ראה פני דוד להחיד"א פרשטו אוט כד. שם אוט טן.

(27) להעיר מש"ך עה"ת ר"פ יעקב ס"ה ובוואר כ'.

(28) ראה לקיש' חט"ז ע' 76. ושות'.

(29) רמבי' עה"ת לד' יב. ו. וככ'ם – נסמן בלקיש' שם העירה 10.

(30) ע"ז סימני טהרה דבמה שלא רק מברך אלא עשוים הטהרה – ראה צפע"ג על הרמב"ם ריש

דאס האט זיך אַנְגָעַפָּאַנְגָעַן פָּוּן גִּלְוָת
וְגִאֹלָת מִצְרָים, אָוָן סְוּוּרֶט נִמְשָׁךְ
כָּל מֵשֶׁךְ שִׁית אַלְפִּי שְׁנִין דָהִי עַלְמָא
— פָּאַרְשִׁידְעָנָעָ אָוְפָנִים וּדְרָכִים חֲלוּקִים
בְּפּוּעַל בְּעַבּוּדַת הָ.

אָוָן עַס אַיְזָן דָּא דָעַר מְמוֹצָעַ הַמִּקְשָׁר
דִּי אָבוֹת וּמַעֲשָׁה אָבוֹת מִיטָּן דִּי בְּנִים
וּבְעַבּוּדָתָם, וּוֹאָס דָאס אַיְזָן עַיִ"י הַשְּׁבָטִים
בְּנֵי יַעֲקֹב. וּוֹאָס כָּאַטְשָׁן אַז בָּא דִי שְׁבָטִים
הַאֲבָן וַיֵּדְשׁוּן אַנְגָעַפָּאַנְגָעַן דִּי חִילּוּקִי
מִדְרִיגּוֹת פָּוּן נְשָׁמוֹת אַיְזָן עַבּוּדַת הָ⁴²,
וּוֹאָס טִילְעָן זִיךְרָן יַיְבָּשְׁבָטִים, יַיְבָּשְׁבָטִים
שְׁעָרִים וּדְרָכִים אַיְזָן עַבּוּדַת הָ⁴³ וּוֹאָס כָּל
אָחָד בְּמִסְטְּלוֹתָיו יַעֲלָה⁴⁴, וּוֹיְבָאָלֶד אַבְּעָר אַז
אַיְזָן זַיְעַר מִדְרִיגָה וּבְעַבּוּדָה אַיְזָן דָא פְּנוּולָת
יַעֲקֹב אָבָּהָם, אַיְזָן דָוְרְכָדָעָם גַּעֲוָאָרָן
אָוָן אַיְזָן קִימָם דָעַר חִיבָּר צְוִישָׁן דִּי
פְּרָטִים — עַבּוּדַת הַבְּנִים, מִיטָּן "כָּל"⁴⁵,
מַעֲשָׁה אָבוֹת.

ה. אָוָן דָאס אַיְזָן אוּיר דָעַר חִידּוֹשׁ אַיְזָן
פְּרָשָׁת וִישְׁבָ:

אַיְזָן דִּי פְּרִיעַרְדִּיקָעַ סְדָרוֹת בְּתוֹרָה (פָּוּן
פִּי לְךָ אָוָן וּוּיטְעָר) רַעַדְתָּ זִיךְרָן וּוּעַגְן דִּי
אָבוֹת, אָוָן אָלָעָן עֲנִינִים זַיְנָעָן פְּרָטִים אַיְזָן
מַעֲשָׁה אָבוֹת; מַשְׁאָבָּא אַיְזָן פְּרָשָׁת וִישְׁבָ
אַיְזָן דָעַר חִידּוֹשׁ, אַז עַס הַוִּיבָּט זִיךְרָן אַז
דָעַר סְפָרָה וּוּעַגְן דִּי שְׁבָטִים (אָוָן זַיְעַר
פְּעוּלָות) וּוֹיְזִיךְרָן בְּפָ"עַ).

(42) ולהעיר דהתחלקות השבטים ונחנית
השומות להשבטים (שבוה מתבטאה ענודות כאר"א
בפ"ע) בא בה בפועל ע"י האמהות — וראה ל'קו"ש
ח"י שם, ועפ"ז תומתק השיכות להמשל הנ"ל
סעיף ג, דהatchalt מזיאות הבן והתחלקות אברוי
באיה ע"י שהוועוועה דרישים בבטן האם.

(43) שלבן קרי"ס ה"י ל"ב גוזרים (וראה לקו"ת
צ"ו י"ז, ר"ע"א. מאמרי אדה"ז — פרשיות ח"א ע' רנט
ואילך, ועוד) וכן חלוקת א"י היהת לה'ב שבטים
(וראה לקו"ת מסעי' צד, א' ואילך (נטמן בלקו"ת צו
שם). ועוד. וראה ל'קו"ש ח"ז ע' 11 הערכה (39).

צְפְרָנִים"; אֶבְעָר דָאס אַיְזָן אַלְץ אַהֲשָׁר
אַיְזָן דָעַם זַעֲלָבָן מִקְוָם פָּוּן דָעַר טִיפָּת
מוֹחַ האָבָּ וּוּלְכָעָ וּוּעַרְטָ נִתְחַלְקָ לְאָבָּרִים
פְּרָטִים.

אוֹן דָעַרְבָּעָר אַיְזָן אוּיר שְׁפָעַטָּר, וּכְלִי
יְמִי חִיּוֹן, אַיְזָן דָעַר בָּן וּכְלִי פְּרָטִי הַאָבָּרִים
שְׁלָוָ קְשָׁוָר מִיטָּן מוֹחַ האָבָּ, וּוֹיְדָעָ
אַלְטָעָר רְבִי זַאֲגָט אַיְזָן תְּנִיאָה³⁵ (וְאַפְּיָלוֹ
בְּנוּגָעָ צְפְרָנִים שְׁלַבְּהָבָן) "וּגְמַעְלָבָן עַכְשָׁיו בְּבָנָן
יְנִיקָת הַצְּפְרָנִים וּחוּתָם נִמְשָׁכָת מִהְמָה
שְׁבָרָאָשׁ (הַבָּן³⁶)", וּוֹאָס מוֹחַ שְׁבָרָאָשׁ הַבָּן
אַיְזָן דָעַר טִיפָּת מוֹחַ האָבָּ³⁷.

ד. נ"ז וּמְעַן זה אַיְזָן בְּנוּגָעָ דִּי
אָבוֹת פָּוּן כָּל יִשְׂרָאֵל אָוָן כְּלָלוֹת עַבּוּדַת
יִשְׂרָאֵל שְׁבָמַשׁ הַדּוֹרוֹת:

עַס אַיְזָן דָא וּוֹיְדָי בְּנִים זַיְנָעָן כְּלָלוֹל
אַיְזָן דִּי אָבוֹת וּוֹאָס "אַיְזָן קוּרִין אָבוֹת
אַלְאָ לְשָׁלְשָׁה"³⁸, וּבְפָרָט יַעֲקֹב "בְּחוֹדֶשׁ
שְׁבָאָבוֹת"³⁹, אָוָן "שְׁוּפְרִי" דִּי יַעֲקֹב מַעַיִן
שְׁוּפְרִי" אָדָם הַרְאָשׁוֹן⁴⁰, עַר אַיְזָן כְּלָל
כָּל הַנְּשָׁמוֹת⁴¹. וּוֹאָס מִצְדָּעַר מִדְרִיגָה
פָּוּן דָעַם נִטְאָ קִיּוֹן הַתְּחַלְקָות אַמִּתִּית
פָּוּן עַבּוּדַת הַבְּנִים, סַאְיָ אַלְץ אַטְיָיל
פָּוּן דָעַם כָּל — מַעֲשָׁה אָבוֹת.

דָעַרְאָר אַיְזָן דָא וּוֹיְדָי בְּנִים וּוּרְעָז
אַמְצִיאוֹת בְּפָ"עַ, ד.ה. דִּי עַבּוּדַת פָּוּן
כָּל יִשְׂרָאֵל בְּמֵשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, וּוֹאָס

(35) שם.

(36) ראה ל'יקוט פִּירּוּשִׁים כ'ו' לְתְנִיאָה שֵׁם ע' פָּאָ
סְנִיאָה.

(37) ראה ל'יקוט פִּרּוּשִׁים שֵׁם. וּרְאָה גַּם שֵׁם ע'
צּוֹ דָה עֲוֹדָה קְשָׁרָה.

(38) בְּרוּכָת תָּז, ב. וּרְאָה גַּם זְחָ"א רַטָּז, סְעִ"ב.

(39) בֵּיר פְּעִ"ז, א. וּרְאָה זְחָ"א קִיט, ב. קְמָה, ב.
וּוֹד. וּרְאָה גַּם שֵׁם פְּרָשָׁתנוֹ קָפָ, א (יעוד): שְׁלִימָו
דָאָבָה.

(40) בְּיַמִּים פָּד, א. בְּבָנָה, א. זְחָ"א לָה, ב. קְמָב,
ב. וּוֹד.

(41) אַגָּה"ק סְעִ"ז (קְוָא, סְעִ"ב). דְּרַמְיָ"צְטָ, א.
וּבְכָ"מ.

ויל דער עיקר עניין פון בעבודת הבנים איז פארבעונדן מיט גלות וגאלות מצרים, וואס גלות מצרים איז כולל אלע אנדערע מלכיות⁵⁰ וגלויות⁵¹, און גאלות מצרים איז דער שורש און איז כולל אלע אנדער גאלות.⁵²

קומט אויס, איז אין פרשת וישב איז דער איברגאנג פון די מעשה אבות צו די מעשה בניים, וואס עבודת הבנים שטעלן זיך אויס איז די צווי זמנים (עובדות) פון גלות און גאולה.

און דאס איז אויך דער טעם ומואס די התחלה הסדרה איז מיט די חלומות של יוסף, ווארום די פנימיות הכוונה שבזה איז נט בלויי דער אָנְצָאָג אויף דעת עניין המלכות של יוסף (במצרים), נאר א נבואה בוגוע דעת גאנצן קיום פון ברית בין הבתרים — דער גלות וגאולה.⁵³
של ישראל.

חשב הייד להוריין בכבוד והביא עלילה שיאב יעקב ליווסף וישנאהו אחיו ימכוrhoו כו' ויריד יעקב ובנוו". ועד"ז שם ד.

(50) דכל המלכיות נקי ע"ש מצרים (ב"ר פט"ז, ד).
(51) ראה לת להארץ"ל ר"פ תצא. ספר

הליקוטים שם. וראה לקו"ש חט"ז ע' 91.
(52) דבגאות מצרים נמחד עניין פריחת הצינור דגאולה (ד"ה כימי צאטר תש"ח ר"פ"ב. וראה גבורות ה' להארל"ל פס"א בתחלתו).

(53) ראה ב"ר פרשתנו ("פ' פה): שבטים היו עוסקם במקורתו של יוסף ו يوسف ה' עסוק כי רាបון הי עסוק כי ויעקב ה' עסוק כי והורה הי עסוק כי והבק'ה הי ווטס* מארו של מלך המשיח. ומובן מה דמאורות הפרשא הי לא רק הקדמה לירידת ישראלי למצרים אלא לכלות סדר (עבדות ישראל) בגלוות עד להגאולה שע"י מלך המשיח. ראה גם לקו"ש ח"ה ע' 183 ואילך ובהערות שם.

אונ דאס איז אויך וואס דער תוכן פון דער פרשה איז — די סיבה והתחלה ווי עס איז צוגעkomען צו דער ירידת (галות) מצרים

— ווי רוזל⁴⁴ דרשגען אויפן פסוק⁴⁵ „רישליך מהעכברן חברון“ — בעזה עモקה של אותו צדיק שיבור בחברון דכתיב⁴⁶ ידוע תדע כי גור יהי זרעך/
ופרש"י⁴⁷ „והוא תחילת סיבת ירידת ישראל למצרים“; און (נאר מער) דער מיט הוויט זיך און די גאנצע סדרה, דאס איז ראש הסדרה ווי רשי⁴⁸ טייטשט⁴⁹ אללה תולדות יעקב יוסף — ואלה של תולדות יעקב אלה ישוביהם וגלגוליהם עד שבאו לכל ישוב סבה בראשונה יוסף בן שבע עשרה וגוי ע"ז נתגלו וירדו למצרים⁴⁹ —

(44) סוטה יא רע"א (הובא בפרש"י פרשתנו ליא, י"ד — בשינוי ל' קצח). ובב"ר (פרשתנו) שם, יג' בשינויים. וואה לקלמן העלה 49. ובוחר פרשתנו קפ"א; וכי יעקב שלימא דזהו רחמים לי' ליסוף כי והוא ידע דכל אהוי הו סאנאי לי' אמא שדר לאי' לגבייהו אלא אהוי לא חסיד עליהו דזהו דיע דכלחו הו צאינן ולא חסיד לנון אל גרים קב"ה כל דא בגין קליימה גורא דגורא בין הבתרים (ראה לקוטי לוי"ץ לזהר שם — ע' קמזו). השינויים בין הגمراה והזהר — נתבארו בשיטת מושק פ' וישב תשלישט.

(45) פרשתנו שם.

(46) לך טו, יג.

(47) סוטה שם ד"ה וישליך.

(48) ל, ב. וראה שבת י, ב: לעולם אל ישנה אדם בינו בין הבנים شبשבייל משקל שני טליעים מילת שנותן יעקב ליסוף יותר מאשר בני נתקנאו בו איזוי וגנגל גל הדבר וירידר משאר בני נתקנאו בו איזוי ועוד"ה ה"ג ונתגלו⁵⁰*. ובתנחות מא פרשתנו ג בסופו: אורי מחשبة עמוקה נטלה עם אברהם בין הבראים כו, וממשיר אמר רבבי יהודה ב"ר שלום ..

* כה בבר"ל לפניינו, וביל"ש "מביא אורו" (וחסר שם: וויסף הי' עסוק כו' ויעקב הי' נסוך). ובב"ר הוצאות אלבון: הקב"ה בורא אורו. וראה דילופי נוסחות שם.

*) ונוד"ז בזוהר פרשותנו גוף, טע"ב ואילך. *) ונוד"ז בזוהר פרשותנו גוף, טע"ב ואילך.

ס'אייז און ענין פארבונדן מיט "מעשים טובים", עבודת ה' ⁵⁹:

בשעת עס האט זיך אַנגעפֿאנְגָן די התחלקות המדריגות און בני ישראל – הэн מצד הגברא, וואס נאך די אבות קוממען די חילוקי מדריגות און עבדות ה' בא די שבטים; און הэн מצד הומן והחפה צא והעבדה – ס'אייז געוען די סיבה קרובה פון ירידת ישראל למצוירים וואס דערמיט האט זיך אַנגעחויבן דער קיום ברית בין הבתרים בא די בני (ובAMILא – די עבדה פון גלויות וגולה ⁶⁰ בא די בני) –

האט זיך דאן אַנגעחויבן "דערהערן" די התחלקות פון די אופני העבדה, און בא יען אינעם איז געוען נרגש די מעלה פון זיין מדריגה ועבדה פרטיטי ⁶¹. און דערבער וועןעס קומט די הוראה מלמעלה (בחלוומו של יוסף), און ווי יתרון מעלה העבדה של יוסף ⁶², און ווי דורך אים דוקא ווערט דורךעפֿירט בעבודת בניי אין גלות ⁶³ וואס ברענטט

– די אנדערע ענינים וואס ווערן דערצילט אין דער סדרה, איז די כוונה וועג פון דרכפֿירן די גזירות בגין הבתרים) ניט געקומען בגלוי און די דברים ומעשים של יעקב והשבטים; משאכ' חלומות יוסף, וועלכע זייןען, כנ'ל, א נבואה, איז אין דעת דא כלות מעשה הבנים ⁶⁴.

ו. עפ'ז וועט מען אויך פארשטיין דעתם ענין פון "ויקנאו בו אחיו ואביו שמאר את הדבר":

אלע שבטים זייןען דאך געוען "שבט י'ה", און ס'אייז פארשטיינדייך איז זיעיר שנאה וקנאה צו יוסף איז ניט געוען א שנאה וקנאה פשוטה, ח'ו וח'ז' (ובפרט און דא אין פסוק, נאך דעת סיפור החלומות, שיטיט "ויקנאו בו אחוי", ע"ד ווי ותקנא ⁶⁵ רחל באחוותה ⁶⁶ ד.ה. זיין האון געוזן אין די חלומות א הוראה מלמעלה אויף מעלות יוסף כו ⁶⁷ נאך ⁶⁸

(59) להעיר מש"ךעה"ת פרשנו לע', ט בסוף: מצאתי כתוב שאמר ויקנאו בו, לא אמר אותו כמו שאמר ויקנאו אותו פלשניטים, בו ב Hollowell ב"ש שי"ז פ"ה ועם ה' אוטיות גימ' שכינה, והנעלם ה"ס שכינה תחתה ולזה נתקנאו בו אחוי. וראה גם מאמרי אדה' – פרשיות ח'א ע' רה. תוח"ס פ' ייגש (עד, ד).

(60) להעיר גם ממשנת (לקו"ש ח'ז ע' 342 ואילך. ח'ב' ע' 139 ואילך) במרז'ול (ב'מוות סב, ב) בנוגע לתלמידי רע'יק של, לא נהגו כבוד זה לזה". וראה גם לקו"ש ח'יט ע' 88 בביביאר מרז'ול (כ'ב עה, א) שלעת'יל כל אחד ואחד נכה מחופתו של חברו. (61) ראה חמץ למאלה לב"ר ריש פרשנתנו פפ"ה, ט (ח).

(62) ראה בארכוה תוו"א ויגש מד, א'ב (תו"ח שם צ, א ואילך. ועוד) בבסדר השתלשלות עתה יוסף הוא למעלה מהוודה [אלא דשם מדבר בבחוי יוסף לגבי יהודיה, ולכון עשרה השבטים שייכים ליוסף; אבל בפרטיות הרי בבחוי] זו ישן כמה מדריגותן (עשר). וראה למן ע' 252 ואילך.

(54) כי בהענינים שהיו קשורים בפעולות יעקב – כמו וילחחו עמוק מחרון, צ'ל שלא נטלשו בגלי בידיעתו של יעקב, ולכון מפרשים רוז'יל (סוטה שם) בעצה עמוקה של אותו צדיק – אברהם (ראהuko"ש שם ע' 184 – בשואה ג להערה 19(*); ועד' י' מה שישראל אהב את יוסף מככל בניו (כמроз'יל הנ"ל הערת, 49).

(55) משאכ' בנוגע להלומותיו של יוסף שהם נבואה מלמעלה ואינו ענין שמכריה בחירות ופעלת האדם. ועי' פרטונו הפה אפשר לשנותה. ו/or.

(56) עד' קנאת סופרים תרבה מהמה (ב'ב כא, א) ועוד. וראה אורה"ת להצ'ע עה"פ (בראשית ברך א' רית, א ואילך).

(57) ראה ארבנבן שם. ועוד. (58) וראה זהר שבהערה 44.

(*) ובפרט לפני הזהר הנ'ל הערת 44.

וואס די נקודה איז כוללת כל המדריגות
והעבודות פון אלע זמנים ומקומות.⁶⁴

[אוון דערפֿאָר זַגְט עֶר נִיט
השנה והחודש"], נָאָר — יּוֹם⁶⁵ אוֹן שֵׁעה
(מלשון באוטה שעה — שְׁבָמְחוֹל —
שפְּרוּישׁוֹ רָגָע וְגַם הַמְשָׁךׁ זָמָן שְׁנוּקָדָתוֹ
אֲזָהָת⁶⁶, אוּרָף אַרְיוֹסְכְּרָעָנְגָעָן דֵי נְקוּדָת
הַזָּמָן שְׁבָזָה],

אוון מצד דעם אוין יעדר עבודה פון די בנים – בכל זמן ובכל מקום, קען זיך אַנְהָעָרָן די נקודה אוון דער עצם פון דער עבדה ווי עס אוין מצד האב, וואָס דערפּון קומען אַרְוִיס די בִּידְעַן עניינים ההנֶּל: א) **סָאֵץ נִיט** (אַזְוֵי) פֿאָרְבּוֹנְדָן מיט דער מציאות העובד, נאָר עס הערט זיך די עבדה מצד עצמה, וואָס אוין רצון העליון. ב) ווי יעדר פרט פון דער עבדה אויז גונגע אוין כלות אוון תכילתית הכוונה אוירט מאָבן אַ דיריה לו יית' בתחרותים, וווען ^{וְהִי}⁶⁷ ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא **ה' ה'** אחד רושמו אחד".

(64) ראה תומ'ש פרשנותו כאן אות צב ("מכת"י רמזוי ר"י") בהמשך לדברי ר'ל – "וזהו שמר בראות"

ועפ"ז י"ל שהוא עד' המבוואר עד' פנוי בפניהם תברגט (סה"מ תברגט ע' קצא ואילך) עניין הממצא בין משפט ומקבל [ועד' לעלה המוציא דצמוץ הראשו], שמלעלים ממצאים את ההפניות, והוא בחיה' נקודה אחת בלבד — והוא בחיה' רשמי, רושם מכללות האור — דנקודה זו נושאה עצמה כל הפניות והעכימות דהשכל ההוא. עי"ש. משא"כ כמו שהוא בעמעה אבות מצ"ע י"ל שהוא עד' מה שלפני היצאים שייעור בעצמו בכח כל מה שעמיד להיות בפועל.etz"ע

(65) וצע"ק כתבו גם "יום". ואפ"ל עפמזה"ל דכל יום ואביד עביד עבידתני (וזח"א רה, סע"א. זח"ג א"ד רבע"ר ורבנית זח"א רבמד ב)

⁶⁶ זכרין יד, ט.

לאחר זה די גאולה – פועלט עם א' זיינאו בו אחיה⁶³, אויף דעם וואס די כוונה פון אויבערשטן פירט זיך אויס דורך דעם אופן העבודה פון יוסף, באטש (אוך) זיעירע אופני עבודה זייןען אופני עבודה אמריתאי אין UBODUT H.

אוון אויף דעתם איז דער פסוק ממשיך
ו, ואביו שמר את הדבר', איז יעקב "שומר
את הדבר" (ניט) – "חולומו של יוסף"
וכיו' (ב): בא יעקב, אלס אב, הנט זיך ניט
אנגעעהרט די התחלקות איזן דער עבדה,
איז די נבודה ווערט דורכעגעperfט דורך
דענס שבט, אוון די צוינויטע עבדה דורך
און אנדרע שבט, אוון די עבדה עיקרית
ע"י יוסף – נאר "שמר את הדבר", דער
"דבר" עצמו, וועלכער באשטייט פון
"שםש גור ליי" (יוסף).

ס'איין איזען עניין, עס פירט זיך דורך
דעך רצון העליון, די כוונה פון דעם
אויבערשטן עס זאל זיין אַ דירלה לו יית.
ובמילא איז: א) ניט נרגש דער עבד,
נאר דיז עבודה. אוון ב) איזן יעדר עבדה
הערסט זיך אונ איז אַ טיל און
ברענאנט די גלגולת הקוונה.

זר עפ"ז יובן דער אויפטטו פון ר' לוי
או נטול קולמוס וכותב כו": דערמיט
האט יעקב געפּרועלט, איז ווי דאס איז
בי אים, אין מעשה אבותה, איז שמר
את הדבר — זאל איזוי Kunzen זיין און
זיין בפּועל אין דער עבודה פרטיה פון
פרטיה בני ישראל במשר הדורות.

אוֹן דָּאַס אִין דָּעַר פִּירּוֹשׁ אֵין "וְכֹתֶב
בָּאיָה יּוֹם וּבָאיָה שָׁעה בָּאיָה מָקוֹם":
יעַקְבָּה הָאַט דִּי אַלְעַ חִילּוּקִי מִדְרִיגּוֹת אֵין
עֲבוֹדָה אַרְגִּינְגַּעַשְׂטָלֶט אֵין אֵין נְקוֹדָת
הַצְּמָן, אוֹן אִין אֵין נְקוֹדָה פָּוֹן מָקוֹם,

63) להעיר שאפילו לעת"ל צדיק נכהה מוחפטו של חברו (ראה לעיל העשרה 60).

אן אופן וואס דוריך דער התלבשות פון תורה החסידות אין השגה אין דערפֿאָר געווֹאָרָן ח'ז'ו וחוּז' אַירידָה אין דעם אוֹר החסידות (לגבִּי ווי ס'איָן געווֹעָן בְּיִדְיָה אַבָּות החסידות הַכָּלִילִת, אַן אוֹר קְלִילִ) נאָר דער אוֹר החסידות כּוֹן שְׁהָוָא אַיִּז נְמַשְׁגַּעַוֹאָרָן אין השגה.⁷³

וואָס דָּאָס אַיִּז דער פִּירֶוש אַיִּז יְפִּצּוֹזָה מעניינְטוּרִיךְ חֻזְּצָה⁷⁴ (וואָס האָטְקָן זִיךְרָן גְּנַגְעָן) הויין בעיקָר נאָר דער גאָולה פָּוֹן יְטָסְלִוִּי⁷⁵) – אַיִּז דער מעַן נְצָמוֹ נִיטָּה נאָר אַ "הַתְּפִשְׁטוֹת" פָּוֹן מְעֵן, נאָר דער עצְמָה פָּוֹן דיַיְמָעִינְות קומָט אַן אַיִּז חֻזְּצָה⁷⁶ (וואָס אַיִּז דעם אָדָם עצְמָה אַיִּז זִיּוֹן "חֻזְּצָה" – דיַיְמָדּוֹת אַן דער כָּה השְׁלֵל שְׁבִּי⁷⁷).

אַן קְדִי צָו אוּפִיטָאָן דעם חִיבָּרָה פָּוֹן דעם "מעֵין" עצְמָה (אוֹר כלִילִי פָּוֹן תורה החסידות) מיט דיַיְמָעִינְות ווי זִיךְרָן אַיִּז חֻזְּצָה (התלבשות אין השגה) – האָט זִיךְרָן גְּעַפְּאָדָעָרט אַ פָּעוֹלה מִיּוֹחָדָת מִצְדָּךְ

(73) ויתירה מזו – עיִז' נעשה שלימוחות בכיכול בתורת הבעש"ט, כי עי' התלבשות של תורה החסידות בהשגה נמשכָען פְּנִימִיות התורה (ד"ה פדה בשלוֹם תְּרֵפָה בשם אַבְּיוֹ כֶּק אַדְמָוֹר' מהירוש"ב) נ"ע – יְטָסְלִוּ עַטְרָת' (נדפס בסוף ס' השיחות תורה שלום הזאת קה"ת תש"ג). – וראָה במקומות שבහערה שלפנֵי. ובהערה 75. ושי'ג.

(74) מענה המשיח להבעש"ט שיבוא לכשייפֿוצוֹ מעניינְטוּרִיךְ חֻזְּצָה (הבעש"ט באגרתו היודעה ע"ד עליית הגשמה שלו בשנת תק"ז – נדפסה בסוף' ט' בין פרות יוסף. כתור שם טוב בתחוםו. ועוד).

(75) תורה שלום ס"ע 112 ואילך.

(76) ראה לקוּשׁ ח'י ע' 106 ואילך. חט"ז ע' 282 ואילך. ושי'ג.

(77) ראה אוֹהָה תְּלִילִים (יהל אוֹר) ע' תנָה, שהמְדוֹת (ו'א') נְחָזָן לְגַבְּיָה וּבְיָדָה. ואולי יְלִיל, שָׁגֵם המְחוֹין נְחָזָן לְגַבְּיָה עַצְם הַנְּפָשָׁה שלמעלה מהשכל ובפרט לגבִּי עַצְם הַנְּפָשָׁה (ראה לקוּשׁ ח'ט ע' 158 ואילך. ח'ט ע' 248 לקוּת' ויקרא ד, ב).

ח. ס'איָן יְדֹועָה⁸⁸ אַז דער פְּסוֹק הַנְּלָאָר וַיְקַנְּאָו בּוֹ אֲחִיו וַיְאַבְּיוֹ שִׁמְרָא אֶת הַדָּבָר אַיִּז פָּאַרְבּוֹנְדָן מִיטָּן אַלְטָן רַבִּין אַונְ מִיטָּן דער גאָולה פָּוֹן יְטָסְלִוּ.

אַונְ וַיְיַבְּאָלָד אַז אַלְעָ עֲנִינִים בְּשִׁיכּוֹת צָו וַיְהִתְהִנוּ נְשִׁיאָנוֹ זִיכְרָן דָּאָר זִיכְרָעַ מְדוֹיקָה, דָּאָר מַעַן זַעֲגָן, אַז דער תּוֹכוֹ פָּוֹן "וַיְאַבְּיוֹ שִׁמְרָא אֶת הַדָּבָר" בְּשִׁיכּוֹת צָו אַלְטָן רַבִּין אַיִּז אוֹיר כּוֹלָל דעם אוֹיפֿטוֹ אַיִּז "וַיְאַבְּיוֹ שִׁמְרָא גּוֹי" לוֹיטָנוֹ פִּירֶושָׁה המדרש אַז "גַּטְלָ קּוֹלָמוֹס וּכְתָבָה כּוֹ".

וַיְלַדְעָם בִּיאָוָר אַיִּז דעם:

עַס אַיִּז יְדֹועָ אַז תורה החסידות ווי ס'איָן געווֹעָן בְּיִי די "אַבָּות החסידות"/ באָ דעם בעש"ט אַונְ דעם מגיד⁶⁹, אַיִּז געווֹעָן באָפָּן כָּלִילִי (וואָס דערפֿאָר אַיִּז אַיִּז סְדָר הַסְּפִירָה זִיכְרָן דער בעש"ט אַונְ דער מגיד – די צוּוִי בחנינות פָּוֹן סְפִירָת הַכְּתָה, עֲתֵיק אַונְ אַרְקָרְדָּה⁷⁰); אַונְ דער אַלְטָעָר רַבִּי, דָוָר גִּילִי תורה חסידות ח'ב"ד, האָט אוּפִיגָעָטָאָז די התלבשות פָּוֹן תורה החסידות אַיִּז השגה⁷¹, וואָס מִצְדָּךְ דער התלבשות אַיִּז השגה (פְּנִימִיות) וווערט די התחלקות לפרטים אַיִּז עַבְוֹדָת הָהָר ע"פ דָּרָךְ החסידות, בֵּין – יְדַעַּעַת עַבְוֹדָה אַלְס אַונְ בְּפָ'נְגָעַ.⁷²

דער גִּילִי פָּוֹן תורה חסידות ח'ב"ד דורךן אַלְטָן רַבִּין אַיִּז אַבְּעָר נִיטָּה

(68) ראה ליצורים והערות לתניא ע' קב. אַג'ק אַדְמָוֹר' מוּהָרְרִיךְ ח'ד ע' רַסְבִּיג.

(69) ראה לקוּדָח'א (כב, א) בנוגע ברכת שעשה נסائم לאבותינו (שומר אַדְהָא), שם הביעש"ט והה"מ.

(70) ספר השיחות תש"ה ע' 60.

(71) ראה ס' השיחות תורה שלום ע' 26. ע' 113 ואילך.

(72) ראה לקוּשׁ ח'ט ע' 158 ואילך. ח'ט ע' 248.

השגהה — באופן של „יתפרנסון”⁸⁰, האט דער מגיד גנזאנט דעם אלטן ורבין „ייט כסלו אויז אונזוער הולואַ”, וואס דערמיט האט זיך אויפגעטאן דער חיבור פון דעם מעין עצמו ווי סאייז בי אבות החסידות, מיט די מעינות ווי זיין קומען און איין חוצה.

(משיחות ש"פ' ורשב תשט"ה)
ש"פ' מקץ תש"ט (ט)

דעם מגיד (ויל בדרכּ אָפֶר — ע"ד ווי בי יעקב, בשעת ער האט געדארפט אויפטאן דעם חיבור פון מעשה אבות מיט מעשה הבנים, כנ"ל) — „ואビו שמד את הדבר”.

און דאס אויז וואס דער מגיד האט פֿאַר זיין הסתלקות אַנגענומען דעם אלטן רבינס האנט און געזאגט — ייט כסלו אויז אונזוער הולואַ⁷⁸:

לפני הסתלקותו של המגיד⁷⁹, ווען עט האט זיך געדארפט אַנְהוֹיבֵן דער גילוי פון תורה החסידות אין און אופן פון „יפוצו מעינותיך חוצה” — ווי דער אוד החסידות קומט אָרְאָפּ בהתלבשות אין

(80) לשון התקופה (ת"ז בטופו). ובהקדמת מקדש מלך לזהר: יתפרנסון .. ישיפורש להם אמריות מאמרי כו' ובכוא מלך (لتתק"ז שם): בדרא בתרא דזוקא קורוב לימות המשיח כו' (אף אשר) זה כמה מאות שנים שנרגלה כו' (כי הלימוד צ"ל דזוקא באופן של) יתפרנסון כו' ייפורשו מאמרי העמוקים בהקדמות שגיליה הא"ז זלהה כו' שביבנו כו' כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב כו' עכ"ז הסגולה דבגיני' וקראתם דרור היא כשיתפרנסון וילמדו פירושי המאמרים כו'. — ראה גם כן הקדמת הרוחץ לשער הקדומות.

(78) לקוד' ח"א קא, א.

(79) ראה גם לקוד' ח"י (ע' 100 ואילך. ע' 106) וายילך מה אמר הרח"מ בשבת לפני הסתלקותו ושיכותו ליט"ב ולהפצת המעינות חוצה.

